

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 112
Tarih : 21.05.2011

45033

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mülkiye BİRTANE
Kars Milletvekili

Manisa SOMA'da Soma Kömür İşletmesi'ne ait maden ocağında son yüz yılın en büyük işçi cinayetlerinden biri yaşanmıştır. Bu maden faciası sadece Türkiye'de değil dünyada da en büyük işçi kıyımlarından biri olarak tarihe geçmiştir. **Dünyanın 17. büyük ekonomisi olmakla övünen bir ülkede, böylesi bir felaketin kaza olarak olağanlaştırılması, Türkiye'de süre gelen işçi kıyımını normalleştirmektir.** Bu felaket iş kazası olarak nitelendirilemez. Çünkü iş kazası olabilmesi için, o iş yerinde tüm teknolojik imkânların kullanılarak, iş sağlığı ve güvenliği hakkında önlemlerin eksiksiz alınmış olması; standartlara göre alınmış önlemlere rağmen öngörülmeleyen bir durumun kazaya yol açmış olması gerekiyordu. **Ancak durum, maliyeti düşürmek için işçilerin göz göre göre ölüme gönderilmesinden ibarettir. İddialar Soma Kömür İşletmesinde öngörülebilir risk altında çalışıldığını ortaya koymuştur.**

Hükümetin de bu alandaki tutumu ve uygulamaları, işvereni korumaya dönüktür. Denetimler formaliteden ibarettir. Denetimi yapan birimler şirket ortaklığı, şirket sahibi, hükümete yakınlık kıstasları esasında rapor hazırlamaktadırlar. Ayrıca mühendisler, işletme sahibinden ücretlerini aldıkları için bu kaygı ile uygunluk raporu vermektedirler. Bu nedenledir ki **Soma Kömür İşletmesinde** iki ay öce yapıldığı söylenen denetimler gerçeği saptamak yerine, formalite icabı ile görevi yerine getirme işlemidir. **Karşı karşıya olduğumuz durum, işletme sahiplerinin devlet ve iktidarla kurdukları "maksimum kar" odaklı ortaklıkta, işçileri adeta kurban olarak kullanmalarıdır.** Çünkü hükümet tüm uyarılara rağmen hala İLO'nun Maden Sözleşmesini onaylamamıştır. Aynı zamanda AB Sosyal Politika ve İstihdam faslı hala açılmamıştır.

Bir diğer önemli husus ise 8 Haziran 2011 tarihli Devlet Denetleme Kurulunun işçi katliamlarının nedenlerini ortaya koyan ve alınacak önemleri sıralayan 600 sayfalık raporudur. Bu rapor Hükümet tarafından dikkate alınmadığı gibi TBMM'de muhalefet partilerinin konuyla ilgili yasama faaliyetleri de işleme alınmamıştır. Hükümet iş sağlığı ve güvenliği konusunda AB standartların uygun bir düzenleme yapmayı kabul etmemiştir.

Türkiye’de maden ocaklarının hepsi açık risk altında çalıştırılıyor. Oysaki tüm ülkeler teknolojinin olanaklarından yararlanarak iş kazalarını sıfıra indirmeyi hedeflemişlerdir. Özellikle Avrupa ülkelerinde son yüz yılda toplu işçi ölümleri ortadan kalkmıştır. İş yerleri sürekli bir denetim altındadır.

Türkiye’de ise tersi durum söz konusudur. Özelleştirme ve taşeronlaştırma ile birlikte iş sağlığı ve güvenliği tamamen rafa kalkmıştır. Kayıt dışı çalışma son derece yaygındır. İş sağlığı ve güvencesi hakkındaki tek önlem yoktur. **Maden işletmeleri sahipleri rüşvet, bürokrat ilişkileri, siyasetçilerle aile dostlukları ve ortak iş yapma yolları ile ruhsat almakta hiçbir engelle karşılaşmamaktadır. Maden Ruhsatlarının Başbakanlığın onayına bağlanması da bu ilişkileri açıklar niteliktedir. Aynı zamanda Türkiye’de sayısız kaçak kömür ocağı vardır.**

Maden ocaklarındaki ölümler, doğrudan devletin yetkili kurumlarının ve hükümet yetkililerinin sorumluluğunda yaşanmaktadır. **SOMA’da yaşanan büyük felaketi saklamak, yüz yıl önceki dünya örnekleri ile kıyaslamak ve facianın üzerini örtemeye çalışmak yerine, olayı tüm ayrıntıları ile açığa çıkarmak gerekmektedir. Bu felaket, işçi cinayetlerini durdurmak, iş sağlığı ve güvenliğini kesin olarak sağlamak için ibret olarak alınmalı ve işçi katliamı artık durmalıdır.**

SOMA ile aynı gün Konya ve Zonguldak’ta iki madenci daha hayatını kaybetmiştir. **Bu nedenle Türkiye’deki maden ocaklarındaki üretim hemen durdurulmalıdır. İşçilerin ücretleri kesintisiz ödenmeye devam edilerek, maden ocaklarında, AB standartlarına uygun önlemler alınmalıdır. Öngörülen riskleri yüzde yüz ortadan kaldırılamayan maden ocakları tamamen kapatılmalıdır. Hükümet bir an önce İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çekince koyduğu İLO sözleşmesini imzalamalıdır. AB Sosyal Politika ve İstihdam Faslı açılmalıdır. Bu bağlamda;**

1-Türkiye bundan sonra maden ocaklarında nasıl bir uygulamaya gidecektir? Şu an Türkiye’de tüm maden ocaklarının faaliyetini durdurmayı ve işçileri mağdur etmeden, tüm maden ocaklarında AB standartlarında önlemler almayı düşünüyor musunuz?

2-Türkiye’de iş cinayetlerinin son derece yüksek olmasının sebebi sizce nelerdir?

4-Türkiye İLO Maden Sözleşmesini hangi gerekçelerden dolayı şu ana kadar onaylamamıştır? Bu sözleşme artık onaylanacak mıdır?

5- Bu aşamadan sonra da hükümetinizin işverenleri koruyan politikaları devam edecek midir? Bakanlarınızdan ve ya AKP mensupları içerisinde Türkiye’deki maden ocaklarında her hangi bir ortaklığı olan var mıdır? Var ise bunlar kimlerdir?

6-İş sağlığı ve güvenliği konusunda TBMM’de muhalefetin yaptığı öneriler ve Devlet Denetleme Kurulu raporu hükümetiniz tarafından hangi gerekçelerle dikkate alınmamıştır? Size göre Türkiye iş sağlığı ve güvenliği konusunda AB standartlarına sahip midir?

7-Maden Ruhsatlarının Başbakanlığın onayına bağlanmasındaki amaç nedir?

8-Türkiye’de şu an kaç milyon işçi vardır? İş alanlarına göre sayıları nedir? Kaç işçinin SSK kaydı vardır?